

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет української філології та журналістики
Кафедра історії української літератури та компаративістики

**Силабус
навчальної дисципліни
«Компаративістика»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Компаративістика Мова викладання – українська.
Викладачі	Джурбій Тетяна Олександрівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії української літератури та компаративістики.
Профайл викладачів	https://ukrlit.kpnu.edu.ua/dzhurbii-tetiana-oleksandrivna/
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1235
E-mail	dzhurbii.tetiana@kpnu.edu.ua
Консультації	четвер 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 418 аудиторія (центральний корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Курс «Компаративістика» як навчальна дисципліна передбачає дослідження генетичних, генетично-контактних зв'язків і типологічних збігів в національних, регіональних і світових літературах. Вивчення форми зовнішніх і внутрішніх контактів, впливів, міжлітературні рецепції, посередницькі функції художніх перекладів.

Мета і завдання курсу: поліаспектне вивчення літературного твору через вихід поза межі національного письменства (порівняльне вивчення національних літератур), вивчення української літератури у системі міжнаціональних взаємин і контекстів, ознайомлення з сучасними течіями і концепціями зарубіжної компаративістики, дослідження історії української компаративістики та еволюційних етапів розвитку порівняльного літературознавства, обґрунтування проблем сучасного перекладознавства на рівні міжлітературних взаємин, вивчення проблеми взаємовпливів в українській та зарубіжній літературах, дослідження особливостей художніх інтерпретацій та ремінісценцій відомих світових образів та сюжетів у національних літературах, дослідження інтермедіальних студій.

3. Результати навчання

Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми середньої освіти (рівень базової середньої освіти), що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки, психології, теорії та методики навчання української мови і літератури, предметних знань з української мови і літератури, та характеризується комплексністю й невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 05	Здатність до вираження національної культурної ідентичності.
ЗК 06	Здатність до ухвалення ефективних і обґрунтованих рішень у професійній

	діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
ЗК 07	Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, підприємливості й відповідальності за вироблення і ухвалення рішень.
ЗК 08	Здатність до абстрактного, логічного й критичного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 09	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), принципів професійної етики і дотримуватися правил академічної доброчесності.
ЗК 10	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях.
ЗК 11	Здатність працювати в команді, адаптовуватися й діяти в непередбачуваній ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01	Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою та формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння й навички здобувачів загальної середньої освіти.
СК 08	Здатність усвідомлювати особливості літературного процесу на Поділлі та застосовувати ці знання в професійній діяльності вчителя української мови і літератури.
СК 09	Здатність розуміти, проектувати та організовувати процеси виховання й розвитку учнів, їхньої пізнавальної діяльності, формувати мотивацію здобувачів загальної середньої освіти.
СК 11	Здатність до рівноправної та особистісно зорієнтованої взаємодії з учнями в освітньому процесі, до розвитку в учнів критичного мислення і формування в них ціннісного ставлення та спроможність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН 05	Ефективно спілкуватися в колективі (українською та іноземною мовами), навчальній, соціально-культурній, офіційно-ділових сферах, у педагогічній діяльності; обирати оптимальну комунікаційну стратегію, виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки, мовленнєвого спілкування, етичних норм, професійної етики, принципів толерантності й академічної доброчесності.
ПРН 7	Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, збирати дані (зокрема, інформацію з різних джерел), інтерпретувати результати, визначати їхню дієвість.
ПРН 12	Володіти інформацією про психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище та проектувати його з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії, гігієни, урахуванням принципів і стратегій універсального дизайну, організовувати конструктивну й партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, усвідомленому емоційного реагування.
ПРН 14	Знати й розуміти структуру навчальних занять різних типів і проектувати й організовувати освітній процес з української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти),

	створювати навчально-методичне забезпечення, раціонально використовувати навчальний час і здійснювати аналіз і самоаналіз ефективності уроків.
ПРН 15	Знати й розуміти критерії оцінювання результатів навчання учнів, використовувати в освітній практиці різні прийоми оцінювання навчальних досягнень здобувачів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) з української мови і літератури, прийоми диференційованого навчання й оцінювання дітей з особливими освітніми потребами, здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, розвивати в учнів і забезпечувати дотримання ними академічної доброчесності.
ПРН 17	Демонструвати, інтегрувати й застосовувати знання з української мови і літератури, необхідні для формування предметних компетентностей здобувачів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 18	Оперувати базовими категоріями й поняттями мовознавства, літературознавства, методики навчання української мови і літератури та використовувати їх у процесі проектування й організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 20	Знати принципи, технології й прийоми створення усних і писемних текстів українською мовою різних стилів, жанрів і типів мовлення, вміти редагувати тексти, володіти основами мовленнєвої культури та застосовувати їх в різних комунікативних контекстах і під час організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ відповідно до освітньої програми: знання, уміння, навички, інші компетентності, набуті у процесі вивчення навчальної дисципліни:

здобувачі вищої освіти **мають знати** – предмет і завдання компаративістики як науки і навчальної дисципліни; основні напрями вітчизняного та зарубіжного літературознавства; проблеми традиційних сюжетів та образів у світовій та українській літературах; проблеми художнього перекладу та переспіву у літературах; національну самобутність української літератури у контексті світової; метод, напрям, стиль у національних літературах; особливості інтерпретацій;

здобувачі вищої освіти **мають уміти** знаходити спільні та відмінні типологічні явища, асоціації, аналогії, мотиви у сюжетах різних літератур, фольклору, творах інших видів мистецтва.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний; нормативна дисципліна). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	<i>денна форма навчання</i>
Рік навчання	2
Семестр вивчення	4

Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	24
Практичні заняття	24
Самостійна робота	72
Форма підсумкового контролю	залік

6. Пререквізити курсу та кореквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: вступ до літературознавства, фольклор, історія української літератури.

Дисципліни-кореквізити: літературне краєзнавство, історія української літератури.

7. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

8. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що студенти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>) та етичних норм поведінки.

Встановлюються терміни виконання здобувачами усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що студенти поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання аспірантом питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

(<https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>). Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури студенти можуть послуговуватися бібліотекою університету, фондами кафедри історії української літератури та компаративістики й інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо), консультацій, на засіданні наукових семінарів.

Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	У тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Порівняльне літературознавство							
Тема 1. Компаративістика як наука і як навчальна дисципліна.	11	2	-	-	-	9	
Тема 2. Еволюційні етапи порівняльного літературознавства	13	2	2	-	-	9	
Тема 3. Методи у компаративістиці	17	4	4	-	-	9	
Тема 4. Літературознавча імагологія: зміст і стратегічні цілі.	17	4	4	-	-	9	
Тема 5. Традиційні сюжети та образи у літературі	15	4	2	-	-	9	
Тема 6. Інтермедіальні студії	15	2	4	-	-	9	
Тема 7. Інтертекстуальні студії	15	2	4	-	-	9	
Тема 8. Художні переклади та переспіви. Українська перекладацька школа.	17	4	4	-	-	9	
Усього годин	120	24	24	-	-	72	

9. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

Поточний, модульний і підсумковий контроль (100 балів)		
Змістовий модуль 1 (100 балів)		
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота
50 балів	30 балів	20 балів

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 (Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти КПНУ імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAEgkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (20 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття та на консультації, здійснює викладач, який їх проводить.

Студенти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим	

	проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	незадовільно
--	--	--------------

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

10. Література:

Основна

1. Будний В. Порівняльне літературознавство : підручник для студ. вищих навч. закл. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 430 с.
2. Гром'як Р.Т. Боднар В.Т. Літературознавча рецепція і компаративістичний дискурс. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004
3. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 1. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 608 с.
4. Літературознавча компаративістика: навч. посібник (наук. редактор Гром'як Р.Т.).– Тернопіль, 2002.
5. Наливайко Д.С. Теорія літератури й компаративістика: статті-розвідки. Київ, 2006.
6. Грицик Л. В. Українська компаративістика : концептуальні проєкції / Людмила Грицик. Донецьк : Юго-Восток, 2010. 299 с.
7. Літературознавча рецепція і компаративний дискурс / За ред. Р. Гром'яка. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 367 с.

Додаткова

1. Кудрявцев М.Г. І аз воздам. Кам'янець-Подільський, 2005.
2. Бондарева О.Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті : поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : [монографія]. Київ : Четверта хвиля, 2006. 512 с.
3. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. Київ : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2005. 376 с.
4. Літературознавство : словник основних понять ; [пер. з нім. А. Цяпа]. Тернопіль : Богдан ; Штуттгарт – Ваймар : Й. Б. Метцлер, 2008. 278 с.
5. Касперський Е. Про теорію компаративістики // Література. Теорія. Методологія / Упоряд. І наук. ред.. Д.Уліцька. Київ, 2006.
6. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. Київ: Юніверс, 2003. -280 с.
7. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. Тернопіль, 2002. С. 256-271.